

ĐÓ LÀ AI? PHIÊN DỊCH CỘNG ĐỒNG

Người này cần phải biết những gì để phiên dịch được cho tốt?

- nói thành thạo tiếng Séc
- biết tốt ngôn ngữ pháp lý của Séc
- nói thành thạo thứ tiếng thứ hai (tiếng Việt)
- biết ít ra là một phần ngôn ngữ pháp lý thứ hai (tiếng Việt)
- nhưng không chỉ biết tiếng là đủ mà còn phải biết cách dịch cho tốt
- không được để các quan hệ cá nhân ảnh hưởng dẫn đến việc cố tình dịch không chính xác hoặc dịch sai
- phải dịch chính xác những gì các bên nói
- không được thay đổi nội dung các câu nói cũng như thêm lời bình luận của mình vào
- nếu muốn đưa lời bình luận của mình vào thì phải lưu ý trước đó rằng đây là ý kiến riêng của bản thân
- phải biết rõ về môi trường Cộng hòa Séc
- phải biết rõ về hệ thống hành chính Séc và các cơ quan của Séc
- phải biết rõ về môi trường người di dân đã sống trước khi đến Cộng hòa Séc
- phải nắm được bộ luật về cư trú của người nước ngoài tại Cộng hòa Séc

Kể cả một sinh viên lớn lên tại Cộng hòa Séc cũng như một phiên dịch đã có nhiều năm kinh nghiệm chưa chắc đã phải là một phiên dịch cộng đồng tốt. Những phiên dịch được huấn luyện đặc biệt để phiên dịch cho người nước ngoài, người dân di cư và những nhóm người đặc trưng khác được gọi là **phiên dịch cộng đồng** hoặc **phiên dịch xã hội** và họ thường có **văn bằng** về trình độ của họ trong lĩnh vực này (chứng chỉ, kỳ thi, giấy giới thiệu của tổ chức nổi tiếng...)

ĐÓ LÀ AI? TRỢ LÝ GIAO VĂN HÓA

Người này cần phải biết những gì để có thể giúp đỡ có hiệu quả?

- ngoài những hiểu biết cần thiết của một phiên dịch tốt (như nêu ở trên) còn phải:
- có khả năng giải thích những điều mình phiên dịch
- nắm được những khả năng cơ bản về giao tiếp, đàm phán và các phương pháp giải quyết xung đột (tư vấn hòa giải, điều khiển hòa giải)
- biết được những sự khác biệt giữa hai nền văn hóa và có khả năng mô tả và giải thích chúng
- nắm được những điểm cơ bản của luật pháp và biết rõ bộ luật về cư trú của người nước ngoài tại Cộng hòa Séc
- được huấn luyện cơ bản về công tác xã hội: có khả năng khơi mào các cuộc nói chuyện, hiểu về cách thức can thiệp xã hội, có kiến thức cơ bản trong các ngành xã hội học, tâm lý học, can thiệp khẩn cấp v.v...

Các trợ lý giao văn hóa cũng cần phải có **văn bằng** về trình độ của họ (chứng chỉ, giấy giới thiệu...). Chúng ta có thể nhớ đến sự hỗ trợ của họ trong bệnh viện, tại các tổ chức phi lợi nhuận hay tại các cơ quan nhà nước (chẳng hạn Bộ Nội vụ CH Séc); trong

trường hợp này họ còn được đào tạo thêm về lĩnh vực hoạt động của tổ chức (ngành y tế, công việc trên đường phố, công việc xã hội, pháp lý...). **Một số tổ chức tại CH Séc đã sử dụng các trợ lý giao văn hóa chuyên nghiệp.** Bạn có thể đề nghị được sử dụng dịch vụ của họ.

ĐÓ LÀ AI? HÒA GIẢI VIÊN GIAO VĂN HÓA

Người này cần phải biết những gì để có thể giúp đỡ có hiệu quả?

Ngoài những hiểu biết về dịch thuật và trợ lý giao văn hóa (xem ở trên) còn phải:

- được đào tạo đặc biệt trong lĩnh vực **giải quyết xung đột**:
- giữa những người thuộc hai nền văn hóa khác nhau
- giữa các nhóm thuộc hai nền văn hóa khác nhau
- trong nội bộ cộng đồng.
- biết cách đàm phán
- biết cách hỗ trợ hòa giải
- biết cách điều khiển hòa giải
- biết cách làm việc với phiên dịch viên hoặc với trợ lý giao văn hóa

Hòa giải viên giao văn hóa giúp đỡ người nước ngoài trong việc tiếp xúc với cộng đồng đa số người Séc và ngược lại cũng giúp đỡ các cơ quan, công sở của Séc khi gặp những điều hiểu lầm với người nước ngoài. **Họ hỗ trợ có hiệu quả để mỗi bên đều hiểu được cách cư xử của bên kia và có thể phản ứng đúng cách.** Các hòa giải viên giao văn hóa sẽ rất có ích trong trường hợp mâu thuẫn (lâu dài) với công sở hoặc với các cơ quan tổ chức khác, với hàng xóm trong khu nhà v.v... Các hòa giải viên giao văn hóa cũng có **văn bằng** về trình độ (chứng chỉ, giấy giới thiệu...).

Đây là những khái niệm mới được đưa vào áp dụng tại Séc nên sử dụng chưa được thống nhất. Tuy nhiên khi phiên dịch hoặc môi giới có những kiến thức mô tả trên đây thì điều này luôn góp phần nâng cao chất lượng hỗ trợ và bảo vệ khách hàng.

*Để có thêm thông tin bạn hãy gửi thư đến:
klubhanoi@klubhanoi.cz*

Địa chỉ bưu điện: Klub Hanoi, Černého 426, 182 00 Praha 8

Văn phòng: TTTM SAPA (Tầng 6 khu nhà bảy tầng), Libušská 319, Praha 4 – Písnice. Giao thông công cộng: Bến Sídliště Písnice, các tuyến xe buýt 113, 333, 198, 197, 331.

Mở cửa hàng tuần vào thứ tư, có thể gửi thư vào hòm thư điện tử ghi trên đây để hẹn gặp trực tiếp.

Chúng tôi cũng xin đón nhận tất cả những đóng góp tài chính hoặc quà tài trợ vào tài khoản của Klub Hanoi:

2105343359/0800; IBAN CZ41 0800 0000002105343359.

Các tổ chức này hỗ trợ những chuyên viên
được huấn luyện chuyên nghiệp sau đây:

HỌ LÀ AI?

TRỢ LÝ GIAO VĂN HÓA

HÒA GIẢI VIÊN GIAO VĂN HÓA

PHIÊN DỊCH CỘNG ĐỒNG

Có rất nhiều người đi phiên dịch, dịch thuật hay giải quyết các công việc, thủ tục khác nhau cho người nước ngoài tại các công sở của Séc, đại diện cho họ tại tòa án v.v...

Nhưng chỉ vài người trong số họ thực sự là những chuyên viên có trình độ.

Một phiên dịch cộng đồng, trợ lý giao văn hóa hay hòa giải viên giao văn hóa giỏi phải có đạo đức tốt và cần phải được huấn luyện chuyên nghiệp.

Đối với những người phiên dịch và môi giới kém trình độ có thể dễ dàng xảy ra hiện tượng người môi giới/phiên dịch này:

- hứa hẹn những điều họ không có khả năng làm được
- làm những gì bạn cần nhưng không lưu ý bạn về những nguy cơ có thể xảy ra hoặc những nghĩa vụ và thủ tục đi kèm mà bạn cần phải làm
- giải quyết xong vấn đề của bạn nhưng bằng hình thức bất hợp pháp
- cầm giấy tờ gốc của bạn và không trả lại chúng
- dịch thuật tại tòa dở đến mức làm thay đổi cả nội dung những lời nói của bạn khiến không ai biết được trên thực tế bạn đã nói gì
- đưa vào việc giải quyết vấn đề những thông tin không chính xác có thể ảnh hưởng không tốt đến kết quả đàm phán hoặc giải quyết mâu thuẫn

Bất cứ người nào thuê người môi giới hay phiên dịch đều cần phải thắc mắc trao đổi về chất lượng dịch vụ cho ai. Liệu người đó có trình độ và khả năng cần thiết hay không.